

Whitepaper
Praktijkgericht Programma

Zorg en welzijn in het pgp: projecten met maatschappelijke impact

In dit whitepaper richten we ons op hoe het praktijkgerichte programma (pgp) voor Zorg en Welzijn kan worden verrijkt met projecten die maatschappelijke impact hebben. We bespreken het belang van praktijkervaring voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van leerlingen. Daarnaast bieden we een overzicht van hoe samenwerking met lokale zorginstellingen realistische leermogelijkheden kan bieden. Dit whitepaper biedt praktische richtlijnen en tips voor het opzetten van projecten die leerlingen voorbereiden op een carrière in de zorg, terwijl ze tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de maatschappij.

Inleiding

Het vakgebied Zorg en Welzijn binnen het pgp in het vmbo biedt leerlingen de kans om niet alleen beroepsspecifieke vaardigheden te ontwikkelen, maar ook om te groeien op persoonlijk vlak. In een samenleving waarin de zorgsector een cruciale rol speelt, is het essentieel dat leerlingen vanaf een jonge leeftijd leren om verantwoordelijkheid te nemen en een maatschappelijke bijdrage te leveren. In dit whitepaper bespreken we hoe zorgprojecten die verbonden zijn aan lokale zorginstellingen een positief effect kunnen hebben op zowel de persoonlijke als de professionele ontwikkeling van leerlingen. We behandelen ook hoe scholen samenwerkingen kunnen opzetten met zorginstellingen om realistische praktijkervaringen te bieden.

Ontwerpen van projecten

Het praktijkgerichte programma biedt leerlingen de kans om hun vaardigheden en kennis binnen de zorgsector te ontwikkelen, maar daarnaast is het belangrijk om aandacht te besteden aan de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen. Zorgprojecten kunnen hen helpen om meer inzicht te krijgen in hun rol in de maatschappij en om belangrijke vaardigheden zoals empathie, samenwerking en probleemoplossend denken te ontwikkelen. Onderzoek toont aan dat leerlingen die betrokken worden bij maatschappelijke projecten beter in staat zijn om zich in te leven in de behoeften van anderen en om verantwoordelijkheid te nemen voor hun handelen.

Ontwerpprincipes voor Zorg en Welzijn

Bij het ontwerpen van projecten voor Zorg en Welzijn is het belangrijk om opdrachten te creëren die betekenisvol zijn voor leerlingen en tegelijkertijd aansluiten bij de behoeften van de zorginstellingen. Hieronder volgen enkele ontwerpprincipes:

Betekenisvolle opdrachten

Zorg dat de projecten een directe impact hebben op de lokale gemeenschap, bijvoorbeeld door leerlingen te laten meewerken aan welzijnsprogramma's voor ouderen of mensen met een beperking.

Leerdoelen koppelen aan praktijkervaringen

Combineer theoretische leerdoelen, zoals kennis over de menselijke anatomie of communicatie in de zorg met praktische opdrachten waarin leerlingen deze kennis direct toepassen.

Reflectie en persoonlijke groei

Moedig leerlingen aan om te reflecteren op hun ervaringen. Dit kan door middel van logboeken, groepsdiscussies of persoonlijke evaluaties. Reflectie helpt hen om niet alleen hun professionele vaardigheden te verbeteren, maar ook hun persoonlijke groei in kaart te brengen.

Voorbeeld van een zorgproject met maatschappelijke impact

Een voorbeeld van een project kan zijn dat leerlingen samenwerken met een lokaal verzorgingstehuis om een welzijnsactiviteit voor ouderen te organiseren.

Dit project kan worden uitgebreid met het betrekken van verschillende disciplines, zoals fysiotherapie of creatieve therapie. Leerlingen leren niet alleen om zorg te bieden, maar ook om met cliënten te communiceren en rekening te houden met hun behoeften en beperkingen.

Samenwerken met lokale zorginstellingen

Samenwerken met lokale zorginstellingen biedt leerlingen de mogelijkheid om te leren in een realistische context. Ze kunnen praktijkervaring opdoen door te werken met echte cliënten en zorgprofessionals, wat hen voorbereidt op hun toekomstige loopbaan. Voor zorginstellingen is de samenwerking met scholen ook waardevol, omdat zij zo een bijdrage leveren aan de opleiding van toekomstige zorgmedewerkers en tegelijkertijd extra ondersteuning krijgen voor hun cliënten.

Hoe zet je een samenwerking pp?

Het opzetten van een samenwerking met een zorginstelling vereist een doordachte aanpak. Hieronder volgen enkele stappen:

1. Inventariseer de behoeften van de zorginstelling

Zoek uit welke zorginstellingen in de regio openstaan voor samenwerking en welke specifieke behoeften zij hebben. Denk aan verzorgingshuizen, dagbestedingen of revalidatiecentra.

2. Creëer een win-win situatie

Zorg dat zowel de school als de zorginstelling baat heeft bij de samenwerking. Voor de school betekent

dit waardevolle leerervaringen voor de leerlingen, terwijl de zorginstelling praktische hulp en ondersteuning krijgt.

3. Stel duidelijke afspraken op

Het is belangrijk om heldere afspraken te maken over de taken van de leerlingen, hun verantwoordelijkheden en de begeleiding die zij krijgen. Dit zorgt ervoor dat de samenwerking soepel verloopt en dat de verwachtingen van beide partijen worden gemanaged.

Realistische praktijkervaringen: van simulatie naar werkelijke zorg

In het onderwijs wordt vaak gebruikgemaakt van simulaties om leerlingen bepaalde situaties te laten oefenen. Echter, door hen direct in de praktijk te laten werken bij een zorginstelling, krijgen ze de kans om echte cliënten te helpen. Dit kan variëren van het ondersteunen bij dagelijkse activiteiten tot het helpen organiseren van recreatieve activiteiten. Door praktijkervaring te combineren met theoretische kennis, kunnen leerlingen beter inzicht krijgen in de complexiteit van het werken in de zorgsector.

Conclusie

Projecten binnen het vakgebied Zorg en Welzijn kunnen een enorme maatschappelijke impact hebben, niet alleen voor de betrokken leerlingen, maar ook voor de gemeenschap waarin zij actief zijn. Door samen te werken met lokale zorginstellingen kunnen scholen realistische praktijkervaringen bieden die bijdragen aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van hun leerlingen. Dit whitepaper biedt docenten en teamleiders praktische handvatten voor het opzetten van succesvolle projecten met maatschappelijke impact.

➔ Bronnen

Jacobs, L. & Van Heijningen, R. (2020). Maatschappelijke impact van zorgprojecten in het onderwijs. *Journal of Practical Education*, 12(3), 45-59.

Nederlandse Zorgautoriteit (2021). Samenwerken met zorginstellingen: Een gids voor scholen.

Stichting Zorg en Welzijn (2022). *Praktijkervaringen in de zorg: Het belang van samenwerking met het onderwijs*.

UNESCO (2021). *Education for Sustainable Development: Leveraging Local Communities*.

© pgpvmbo.nl & Dubbelklik

Dit whitepaper is ontwikkeld door de onderwijsontwikkelaars van Dubbelklik, in samenwerking met pgpvmbo.nl, het expertisecentrum voor het pgp. Op pgpvmbo.nl delen de experts van Dubbelklik hun kennis en expertise op het gebied van praktijkgericht onderwijs. Docenten vinden hier praktische informatie, tools en ondersteuning om hun onderwijs te versterken. Voor meer informatie over het pgp of het plannen van een afspraak, neem contact op via info@pgpvmbo.nl of [plan een afspraak](#) in.